

# MĚSTSKÝ ÚŘAD HUSTOPEČE

Dukelské nám. 2/2, 693 17 Hustopeče  
ODBOR REGIONÁLNÍHO ROZVOJE

S00NX00ZIX9N

č. j. : reg/13147/16/382/4

Vyřizuje: Mgr. Stanislav Strbík

Telefon: 519 441 046

e-mail: strbik@hustopece.cz

V Hustopečích dne 29. července 2016

## Závazné stanovisko

Městský úřad Hustopeče, odbor regionálního rozvoje (dále jen „ORR MěÚ Hustopeče“), věcně a místně příslušný orgán k výkonu státní správy v oblasti státní památkové péče podle ustanovení § 29 odst. 2 písm. b) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „památkový zákon“), zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a §§ 10 a 11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na základě žádosti Ing. Libora Schwarze, IČ 10563229, se sídlem 691 62 Uherčice 39, který zastupuje na základě plné moci vlastníka památky, jímž je Jihomoravský kraj, IČ 70888337, se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, 602 00 Brno, zastoupený Regionálním muzeem v Mikulově, příspěvkovou organizací, IČ 00089613, se sídlem Zámek 22/1, 692 01 Mikulov, podané dne 22. července 2016, vydává podle § 14 odst. 1 památkového zákona a § 149 správního řádu ve věci

### Revitalizace památníku bratří Mrštíků v Divákách

týkající se nemovité kulturní památky

**„venkovský dům - památník bratří Mrštíků“ v obci Diváky, okres Břeclav, rej. č. ÚSKP 21500/7-1196, parc. č. KN 350, č. p. 57, k. ú. Diváky (dále jen „památk“)**

po provedení řízení toto **závazné stanovisko**:

Navržené práce dle předložené žádosti a doložené projektové dokumentace „Revitalizace památníku bratří Mrštíků v Divákách“ (zodp. projektant Ing. Libor Schwarz, vypracovala Ing. Milana Smetanová, zakázkové číslo 72 / 16, datována 6 / 2016), které se týkají památky, se považují z hlediska státní památkové péče podle § 14 odst. 3 památkového zákona, po posouzení stavu díla a předložených materiálů, za **přípustné při dodržení níže stanovených podmínek**. Následující podmínky, které jsou stanoveny v souladu s ustanovením § 9 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), budou zajištěny vlastníkem památky.

#### Podmínky způsobu provedení:

1. Před případným odstraněním podhledu stropu v místnosti č. 1.05 bude provedena sonda, která prověří, zda je původní trámový strop dochován a umožní posouzení jeho stavebně technického stavu. Na základě zjištění bude zpracován návrh případného odkrytí stropu a postupu a rozsahu prací. Povrchová úprava by pak byla provedena přírodními oleji. Návrh odkrytí a obnovy stropu bude předložen k vydání závazného stanoviska.
2. Za účelem stanovení barevnosti výmalby vnitřních stěn bude proveden sondážní průzkum barevných vrstev výmalby. Výsledky tohoto průzkumu se stanou dalším z podkladů pro stanovení koncepce výmalby. Bude zpracován návrh výmalby (materiál, barevnost) a předložen k vydání závazného stanoviska.
3. Doplněvané dveřní křídlo umístěné v otvoru ze vstupní haly do místnosti č. 1.05 bude zavěšeno na stávající závěsy (háky).
4. Kování dveří bude vybráno dle analogických případů dveří z počátku 20. století po konzultaci s pracovníky státní památkové péče.

5. Budou zpracovány výrobní výkresy nových rámových dveří s kazetami. Budou pojednány jak s prosklením v horní třetině, tak bez prosklení. Bude stanoven počet a umístění dveří obojího typu. Bude zpracován návrh barevnosti povrchové úpravy a návrh kování. Vzniklá dokumentace návrhu obnovy dveří bude předložena k vydání závazného stanoviska.
6. Vnější dveře v příčném (dvorním) křídle budou jednoduché svlakové, dle stávajících. Vnitřní dveře ve dvorním křídle (místnosti č. 1.08 – 1.12) budou jednoduché, stylově neutrální.
7. Podlahy budou ošetřeny nátěrem na bázi přírodních olejů, návrh barevnosti povrchové úpravy bude předložen k vydání závazného stanoviska.
8. Repase dveřních a okenních výplní bude provedena při maximálním respektování originálu. Doplňované prvky budou odpovídat původním.
9. Odvětrání sanitárních místností nebude řešeno formou nového větracího prvku na střeše. Bude zaústěno do stávajícího komínového tělesa, případně pod přesah střešy tak, aby se minimálně pohledově uplatňovalo.
10. Práce budou v průběhu řádně konzultovány. Budou svolávány pravidelné kontrolní dny. Kontrolní dny svolá vlastník památky. K účasti na kontrolních dnech budou přizváni: zástupce vlastníka, zástupce dodavatele prací, zástupce orgánu státní památkové péče – tj. ORR MěÚ Hustopeče – a zástupce odborné organizace státní památkové péče – tj. Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Brně. První kontrolní den bude svolán před zahájením prací za účelem projednání obnovy s dodavatelem prací.

#### Odůvodnění:

Dle § 14 odst. 1 památkového zákona je vlastník kulturní památky povinen k zamýšlené údržbě, opravě, rekonstrukci, restaurování nebo jiné úpravě kulturní památky nebo jejího prostředí předem si vyžádat závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

Navrhovanými pracemi je dotčen objekt č. p. 57, nacházející se na pozemku parc. č. KN 350 v k. ú. Diváky, jenž je evidován v Ústředním seznamu kulturních památek pod názvem „venkovský dům - památník bratří Mrštíků“ a číslem rejstříku 21500/7-1196. Jedná se o přízemní řadový dům o půdorysu ve tvaru písmene L, zastřešený v případě uličního traktu sedlovou střechou, v případě verandy a dvorního křídla střechou pultovou. Uliční fasáda je prolomena pravoúhlým vstupem a 4 + 1 okenní osou. Okna jsou také pravoúhlá. Mezi druhou a třetí okenní osou se nachází půlkruhově zaklenutá nika. Místnosti uličního i dvorního traktu jsou plochostropé. Dům pochází z 2. poloviny 19. století, v pozdější době doznal změn v souvislosti se stavebními úpravami, které se vázaly jednak na původní obytnou funkci, jednak na pozdější instalaci expozice. Kulturně historický význam domu je dán tím, že jej obývali bratři Mrštíkové.

Městský úřad Hustopeče, odbor regionálního rozvoje obdržel dne 22. července 2016 žádost Ing. Libora Schwarze, IČ 10563229, se sídlem 691 62 Uherčice 39, o vydání závazného stanoviska k obnově kulturní památky. Žádost byla předložena v zastoupení vlastníka památky, jímž je Jihomoravský kraj, IČ 70888337, se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, 602 00 Brno, hospodaření se svěřeným majetkem kraje vykonává Regionální muzeum v Mikulově, příspěvková organizace, IČ 00089613, se sídlem Zámek 22/1, 692 01 Mikulov. Zmocnění k zastoupení bylo prokázáno písemnou plnou mocí ze dne 22. července 2016. Žádost byla doložena projektovou dokumentací „Revitalizace památníku bratří Mrštíků v Divákách“, zodp. projektant Ing. Libor Schwarz, vypracovala Ing. Milana Smetanová, zakázkové číslo 72 / 16, datována 6 / 2016 (dále jen „projektová dokumentace“).

Navrhovaným způsobem obnovy (záměrem žadatele) je revitalizace objektu. Práce jsou navrhovány v tomto rozsahu:

(číslování místností dle projektové dokumentace)

#### *Úpravy dispozice a stavebních otvorů*

Ve vstupní hale, místnost 1.01, bude odstraněna mladší vestavba WC a navazující schodiště. Bude odstraněna také novodobá dřevotřísková dělicí stěna. Budou obnoveny druhotně zazděné vstupy: ze vstupní haly do místnosti 1.07, z místnosti 1.05 do místnosti 1.07. Zazdí se druhotně provedený vstup z místnosti 1.07 do místnosti 1.08. Upraví se pozice vstupů v příčkách sociálního zařízení ve dvorním traktu.

#### *Obnova okenních a dveřních výplní*

Stávající kastlové okenní výplně budou zachovány a repasovány, doplní se chybějící díly a kování. Bude zrušeno a zazděno okénko ze zrušené toalety (1.06) do dvora.

Vstupní dveře do vstupní haly domu z ulice i ze dvora budou repasovány. Rámové dveře s obložkovou zárubní z místnosti 1.04 do vstupní haly budou repasovány, stejně tak zárubeň vstupu z místnosti 1.05 do vstupní haly. U tohoto vstupu bude doplněno nové křídlo. U místností 1.02, 1.03, 1.04, 1.05 a 1.07 budou doplněny chybějící obložkové zárubně a dveřní křídla, předlohou pro tyto nové výplně bude dochovaná výplň mezi místnostmi 1.04 a vstupní halou. Dveře původního historického charakteru budou osazeny také do otvorů dvorního křídla.

#### *Obnova podlah*

V místnostech 1.02, 1.03, 1.04, 1.05 se nacházejí prkenné podlahy, překryté druhotně koberci a novodobými pódii. Koberce a pódia budou odstraněny, podlahy očištěny a opraveny. Po přebroušení se opatří nátěrem na bázi oleje a vosku.

V místnosti 1.07 bude odstraněna betonová podlaha a provede se nová dřevěná podlaha z desek položených na trámové polštáře (upřesněno s projektantem, ve výkresech nejednoznačné).

Ve vstupní hale bude odstraněna stávající novodobá konstrukce podlahy s nášlapnou vrstvou z keramické dlažby. Provede se nová konstrukce podlahy, přičemž nášlapnou vrstvu bude tvořit rezná cihelná dlažba formátu (240 x 240 x 30) mm.

V místnostech 1.08 – 1.12 bude položena historizující keramická dlažba.

#### *Rekonstrukce sociálního zařízení*

V místnostech 1.10 – 1.12 bude rekonstruováno sociální zařízení. Dojde zde k výměně dlažeb, obkladů, rozvodů vody a kanalizace, zařizovacích předmětů; budou upraveny pozice a velikost dveřních otvorů, vyměněny jejich výplně; dojde ke změně účelu jednotlivých místností. Bude doplněno nucené větrání místností sociálního zařízení, vyvedené do půdního prostoru.

#### *Obnova trámového stropu*

U místnosti 1.05 je vzpomínkami doložen trámový strop s prkenným záklopem. Dojde zde tedy k odstranění druhotně osazeného omítaného podhledu, stropní trámy budou očištěny, strop bude prohlédnut a podle potřeby opraven. Povrchová úprava bude provedena nátěrem na bázi oleje a vosku.

#### *Obnova instalací a přípojek*

V rámci revitalizace dojde také k obnově dešťové a splaškové kanalizace. Dešťová kanalizace je rozvedena v prostoru dvora a vstupní halou vychází před dům, kde se napojuje na stávající přípojku. Splašková kanalizace je vedena z prostoru sociálního zařízení dvorem a halou před dům, kde bude napojena do nové jímky.

Na veřejný vodovod objekt zatím napojen nebude, budou připraveny rozvody pitné vody a potrubí bude zaslepeno u schodiště před domem. Potrubí je vedeno halou a dvorem do prostoru sociálního zařízení.

Při pokládání potrubí bude vstupní schodiště do domu pouze lokálně podkopáno, nedojde k jeho porušení.

Poškozené chodníky z pálených cihel ve dvoře budou obnoveny v původním řešení.

Bude provedena oprava elektroinstalace a doplní se elektronický zabezpečovací systém.

#### *Opravy omítek, výmalba*

Poškozené omítky budou opraveny vápennou omítkou dle původních omítek. V interiérech bude obnovena výmalba.

ORR MěÚ Hustopeče požádal dopisem ze dne 25. července 2016 č. j. reg/13147/16/382/2 Národní památkový ústav, Územní odborné pracoviště v Brně (dále jen „NPÚ ÚOP v Brně“), aby se k danému záměru vyjádřil. Žádost o písemné vyjádření byla NPÚ ÚOP v Brně doručena dne 26. července 2016. Písemné vyjádření NPÚ ÚOP v Brně ze dne 28. července 2016 č. j. NPÚ-371/58810/2016 bylo správnímu orgánu doručeno dne 29. července 2016. Podmínky pro realizaci záměru, obsažené v tomto vyjádření, jsou závazným stanoviskem respektovány.

Od provedení místního šetření správní orgán v tomto řízení upustil, neboť je se stavem památky dostatečně obeznámen ze své předchozí činnosti (konzultace záměru).

Žadateli bylo umožněno vyjádřit se k podkladům závazného stanoviska dle § 36 správního řádu ve spojení s § 154 správního řádu – k podkladům závazného stanoviska nebylo připomínek.

Stávající stav památky lze ve vztahu k navržené obnově charakterizovat takto:

Objekt je vlastníkem průběžně udržován. Slouží zčásti jako expozice bratří Mrštíků, zčásti jako zázemí pro tuto expozici. Expozice i zázemí jsou v současné době zastaralé. Objekt je také poznamenán řadou negativních zásahů, provedených při poslední obnově: došlo k nevhodným úpravám podlah, změnám dveřních otvorů, odstranění původních obložek a dveřních výplní.

Obnova památky v rozsahu uvedeném v žádosti o vydání závazného stanoviska je s ohledem na popsany aktuální stav památky z hlediska státní památkové péče hodnocena jako přípustná – jejím provedením by mělo dojít k pozastavení degradačních procesů, zlepšení stavebně technického stavu a rehabilitaci památky. Cílem obnovy je v jisté míře přiblížit dům stavu, jak je popsán ve vzpomínkách pamětníků a dále zlepšit zázemí pro expozici i návštěvníky.

Obnovu lze realizovat za výše uvedených podmínek. Podmínky stanovené závazným stanoviskem je nutno respektovat.

Požadavek podmínky č. 1 na průzkum a navazující podrobný návrh sanace trémového stropu vychází z toho, že předložená projektová dokumentace je založena pouze na vzpomínkách Boženy Mrštíkové a existenci i stav stropu předpokládá. Je třeba tuto skutečnost ověřit a (pokud je zachován) v případě rozhodnutí o jeho opravě a prezentaci vycházet z jeho reálného stavu.

Podmínka č. 2 řeší barevnost výmalby interiérů. V projektové dokumentaci se pouze konstatuje, že bude provedena nová výmalba, bez další specifikace. Podmínka proto stanoví základní rámec pro přípravu těchto prací.

Podmínky č. 3 – 5 se vztahují k záměru doplnění dveřních výplní v původní obytné části domu. Projektová dokumentace navrhuje doplnění dveří dle dochované výplně u místnosti č. 1.04. Tuto výplň není možné aplikovat beze zbytku všude, je třeba v souladu s analogickými řešeními obdobných staveb užít i výplní bez prosklení. Je třeba dořešit také povrchovou úpravu a kování výplní, které se výraznou měrou podílí na jejich působení a jejich věrohodnosti. U výplně v místnosti 1.05, kde se do stávající obložky doplní jen křídlo je nutno využít stávajícího kování (závěsů), jež je autentickým prvkem.

Podmínka č. 6 řeší dveře dvorního křídla. Jedná se o původní hospodářské křídlo, nelze zde užít rámových dveří s kazetami. U dveří ve fasádě se jeví historicky opodstatněné jednoduché svlakové dveře. U dveří v interiéru – sociální zařízení a kancelář – je třeba vycházet z toho, že se jedná o druhotně vložené funkční prostory, proto zde nemá smysl aplikovat neopodstatněná historizující řešení.

Podmínka č. 7 upřesňuje řešení povrchové úpravy dřevěných podlah. Vychází z požadavku na užití tradičních materiálů a technologií. Barevnost povrchové úpravy není v projektové dokumentaci uvedena, je proto požadována její specifikace v navazující dokumentaci.

Podmínka č. 8 má za cíl opravu dveřních i okenních výplní v podobě, která bude maximálně respektovat originální výplně, bez znešvařujících detailů.

Podmínka č. 9 se vztahuje k navrženému odvětrání sociálního zařízení: odvětrávací prvek na vnějším plášti stavby by neměl žádným způsobem narušit stávající střešní krajinu, jejíž součástí, dle dobových fotografií z doby působení Viléma Mrštíka, byly včelí úly (na střeše kryté verandy). Díky značnému přesahu střechy příčné dvorního křídla přes náspí lze umístit větrací otvor například pod střechu, aniž by se výrazněji pohledově uplatňoval a narušoval stylovou celistvost památky; případně lze využít stávajícího komínového tělesa.

Požadavek na svolávání kontrolních dnů má oporu v §§ 29 a 32 památkového zákona. Svolávat kontrolní dny je nezbytné v časovém předstihu, aby bylo možné zajistit přítomnost všech dotčených osob.

V průběhu řízení byly správním orgánem posouzeny všechny výše uvedené skutečnosti, a proto správní orgán rozhodl o přípustnosti výše uvedených úprav nemovité kulturní památky.

Obecné doporučení k další přípravě obnovy: Detailní popisy interiéru domu od Boženy Mrštíkové mohou sloužit jako vodítko při stanovování zejména barevností výmalby i některých prvků (dveře, zárubně, okna). Nelze je však použít plošně a počítat s nimi jako jediným možným zdrojem, neboť dům zaznamenal další vývoj i v průběhu vlastnictví dalších majitelů, při kterém byly některé stavební prvky a výzdoba zcela odstraněny.

Toto závazné stanovisko nenahrazuje rozhodnutí místně příslušného stavebního úřadu a je podkladem pro jeho správní řízení.

Při provádění prací je vhodné průběžně pořizovat i dokumentaci ve formě fotografií, videozáznamu, záznamy do stavebního deníku apod.

Poučení o odvolání:

Proti tomuto závaznému stanovisku není možné se odvolat, neboť se nejedná o samostatné rozhodnutí ve správním řízení. Možnost odvolání by měla být dána v rozhodnutí, pro jehož výrokovou část bude toto závazné stanovisko závazné.

Toto závazné stanovisko lze zrušit či změnit v přezkumném řízení. K přezkumnému řízení je příslušný Krajský úřad Jihomoravského kraje v Brně.

*Otisk razítka*

Ing. arch. Lydie Filipová  
Vedoucí odboru regionálního rozvoje

Doručí se do vlastních rukou:

Ing. Libor Schwarz, Uherčice 39, 691 62 Uherčice

Na vědomí:

Národní památkový ústav, územní odb. pracoviště v Brně, nám. Svobody 8, 601 54 Brno  
Městský úřad Hustopeče, stavební úřad, Dukelské nám. 2/2, 693 17 Hustopeče  
Regionální muzeum v Mikulově, příspěvková organizace, Zámek 22/1, 692 01 Mikulov  
Jihomoravský kraj, Žerotínovo náměstí 449/3, 602 00 Brno